

Indsats 1: Mødet med praksis

Underviservejledning

Eleverne på Grundforløb 1 skal i virksomhedsforlagt undervisning i to dage. Dagene er fordelt således, at eleverne skal en dag i hjemmeplejen og en dag i daginstitution.

Eleverne skal op til virksomhedsforlagt undervisning klædes på til at besøge praksis. Indsatsen indgår i forløbet 'Mødet med praksis'. Her arbejdes med mål fra forskellige erhvervsfag.

Eleverne skal have indsigt i praksis, dette skal være i form af videoer, samtale med elever der har været i praktik mm.

De skal have en helt grundlæggende viden om kommunikation og samarbejde. Dannelse er ligeledes noget der skal arbejdes med i forhold til elevernes ageren ude i praksis.

De skal have to dage, hvor de skal beskæftige sig med SOSU og to dage hvor de skal beskæftige sig med PA. De skal arbejde en dag med livshistorie, rehabilitering, og barnets bog, leg. Endvidere skal de i øvelokalet hvor fokus skal være uniformsetikette og hygiejne, særligt håndhygiejne. Derudover skal de introduceres til begrebet tavshedspligt, og hvad det betyder for dem når de skal i praksis.

Det er vigtigt at eleverne bliver bekendte med hvorfor de skal i virksomhedsforlagt undervisning i både SOSU og PA, og det skal pointeres at de skal vise interesse for begge steder. De skal have et åbent og positivt mindset. De skal agere fagprofessionelle, ud fra deres forudsætninger.

Opgaven i forhold til at få eleverne fordelt på oplæringsstederne ligger hos administrationen.

Grundet elevernes alder, skal man ved fordelingen være opmærksom på geografien, så de kommer til et sted der ligger så tæt det er muligt på deres bopæl.

Eleverne skal når de har fået tildelt stederne støttes i selv at tage kontakt til dertil.

Elevernes opgave er at præsentere sig og få lavet aftaler med mødetider og andet praktisk, som kan være tøj, hvornår kan man være fremme med bussen, hvilken indgang man skal gå ind af osv.

Rollen som underviser de dage eleverne er i virksomhedsforlagt undervisning er at følge op på tilstedeværelse, og at eleverne ved hvilken underviser de kan tage kontakt til hvis behovet opstår.

Forslag man kunne skrive til eleverne:

Hej alle.

Nu skal I snart ud i praktik. Jeg er tilgængelig d.d hvis du er usikker på noget eller har brug for at tale.

Mvh.

Oplæg før praksisbesøg

Nedenstående PowerPoints har fokus på rehabilitering og leg, fortælling og kommunikation i praksis.

Mødet med praksis:

PP om kontakt til praktiksted og tavshedspligt

https://sosuranders.dk/media/4518/eud_gf1_moedet-med-praksis_moedet-med-praksis.pptm

Leg som begreb og dets betydning

https://sosuranders.dk/media/4521/eud_gf1_leg_moedet-med-praksis.pptx

Fortælling og livshistorie

https://sosuranders.dk/media/4520/eud_gf1_fortaellinger_moedet-med-praksis.pptx

Rehabilitering som begreb og links til film om rehabilitering

https://sosuranders.dk/media/4519/eud_gf1_rehabilitering_moedet-med-praksis.pptx

Nonverbal kommunikation, aktiv lytning og kommunikationsmodel

https://sosuranders.dk/media/4522/eud_gf1_nonverbal-kommunikation_moedet-med-praksis.pptx

Arbejde med case

For nogle elever er kendskabet til arbejdet i daginstitutioner stærkt begrænset. For nogle er det en stor overvindelse at skulle ud og være en dag i en institution. For at klæde elever så godt på som muligt til den virksomhedsforlagte undervisning, prioriterer vi at eleverne skal lave et lille rollespil med udgangspunkt i deres kommende besøg i en børnehave. På denne måde sætter vi forhåbentlig gang i nogle gode refleksioner og tanker.

Case PA

Det er Freis første dag i oplæring. Han skal være på Stjernestuen i en børnehave. Nogle af hans klassekammerater skal i praktik på et plejecenter.

Det bliver spændende, men han er også lidt nervøs. Kan han nu finde ud af det? Kan de godt huske, at han skal starte i dag? Hvad skal han sige til børnene og forældrene?

Frei har på forhånd talt med børnehavens leder, som fortalte ham, at han skal spise morgenmad med de børn, som møder tidligt. Frei er egentlig ikke vant til at spise morgenmad, han har ikke den store appetit om morgenen.

Da han kommer hen til børnehavens hoveddør, hænger der en stor seddel på døren med "Velkommen til eleven Frei". Det giver et lille sus i Freis mave. De havde ikke glemt, at han skulle komme i dag.

Det er sikkert fint nok, at han bare sidder med ved bordet og hjælper børnene med morgenmaden, tænker han. Han når lige at tage et æble med som frokost, inden han tager sine hvide sneakers på og cykler afsted. Han nåede ikke i bad, men det betyder nok ikke så meget

Da han kommer hen til børnehavens hoveddør, hænger der en stor seddel på døren med "Velkommen til eleven Frei". Det giver et lille sus i Freis mave. De havde ikke glemt, at han skulle komme i dag.

Personalet virker smilende og spørger ind til Frei og hans uddannelse. Lederen beder ham om at tage et billede af sig med i morgen, som kan hænges op i børnehaven. Frei ved ikke helt hvorfor.

Børnene er også nysgerrige og spørger om alt muligt. Pludselig er der en af børnene, der siger, at hun synes, han lugter. Frei ved ikke, hvad han skal sige, han nåede jo ikke i bad og havde vist også glemt at tage deodorant på. Heldigvis var der ikke nogen af de voksne, der hørte det, men han tænker, at han i hvert fald vil gå i bad, inden han kommer i morgen.

Til frokost tager han sit æble frem og spiser. Et af børnene spørger, om han ikke skal have rugbrød, så han kan blive stærk.

Senere på dagen skal han ud på legepladsen med børnene. Det regner, og Frei har kun en tynd jakke og sine hvide sko på. Han bliver helt gennemblødt og fryser. Frei sætter sig på bænken.

Alle børnene leger i vandpytterne og med mudder med en af de andre pædagoger. Frei tænker ved sig selv, at han nok må have noget skiftetøj med i morgen, så han også kan lege med børnene.

Det virker, som om det næsten er en regel. Inden Frei går, kommer lederen hen og siger tak for i dag, og at han i morgen skal huske, at han skal spise med børnene og have sin frokost med.

Fra <<https://gf1omsorg.ibog.gyldendal.dk/index.php?id=256#c766>>

Case SOSU

Caroline går på grundforløb 1 og skal i en uges oplæring på et plejecenter.

Nogle af de andre fra klassen skal ud i en børnehave, og der er også en, der skal i oplæring i en SFO.

Caroline er stået tidligt op for at kunne nå det hele. Hun tager sin nye bluse med hendes yndlings-heavyband, "Spitanger", på. Den er lidt nedringet, men Caroline synes selv, at den bluse får hendes figur til at fremstå flot. Hun tager jakke og sko på og må springe sin morgenmad over for at nå at komme til tiden.

Caroline går ind ad hovedindgangen til plejecenteret. Hun er lidt i tvivl om, om det er det rigtige sted; det er et stort sted. Hun møder en medarbejder, som venligt siger godmorgen og tilbyder at følge Caroline over på afdelingen.

På afdelingen bliver hun budt velkommen af Janus, som skal være hendes kontaktperson i oplæringsugen. Janus præsenterer hende for det øvrige personale, som skal i gang med et kort morgenmøde, hvor de også får en tår kaffe.

Bagefter giver Janus hende noget arbejdstøj og viser hende, hvor hun kan klæde om. Det havde Caroline ikke regnet med, hun skulle, og spørger, om det virkelig er nødvendigt. Det siger Janus, at det bestemt er, og at det jo ikke gælder om at være til et modeshow, når man er på et plejecenter.

Det tænker Caroline lidt over, og mens hun klæder om, når hun at tænke, at det virker som et rart sted, men at alt også virker fremmed for hende. Gad vide, hvad hun kommer til at opleve i denne uge? Hvordan er de ældre mon? Og bliver hun sat til noget, som er svært?

Caroline skal følges med Janus til dagens opgaver. De går sammen ind til en ældre borger, Rasmus Holm, som virker ret frisk, men har brug for hjælp til morgenmaden. Han vil gerne spise i sin egen lejlighed, før han skal vaskes. Caroline kan mærke, at hun selv er blevet meget sulten, og synes, det er pinligt, at hendes mave brummer højtlydt.

Caroline har fået at vide, at hun bare skal se på og holde øje med, hvad Janus gør. Hun lægger mærke til, at det virker hyggeligt med den måde, Janus og Rasmus taler sammen på. Det virker, som om de kender hinanden godt, og Janus kalder Rasmus for hr. Holm.

Rasmus fortæller Janus, at han stadig savner sin kone meget efter hendes død. Caroline synes, det er synd for Rasmus, og tænker på, hvordan hun kan tale med Rasmus om hans kone. Hun kender ham jo ikke. Så hun ved heller ikke, om Rasmus har lyst til at tale med hende.

Janus fortæller senere Caroline, at Rasmus ikke altid vil i bad, efter at hans kone døde. Derfor må de nogle gange hjælpe ham med at vaske sig. Det synes Caroline er ubehageligt at tænke på, men hun ved ikke, hvordan hun skal sige det på en god måde.

På plejecenteret har personalet ikke kaffepauser for sig selv, men midt på formiddagen mødes både beboerne og personalet i fællesrummet, hvor de alle drikker en kop kaffe sammen og snakker.

Caroline synes, det er hyggeligt at hilse på de andre beboere. I dag taler de bl.a. om den sommerfest, der skal afholdes på plejecenteret i næste uge.

Det virker, som om personalet har fordelt arbejdsopgaverne mellem sig, og Janus spørger, om der er noget, Caroline selv synes er spændende, som hun måske har lyst til at stå for til festen sammen med ham.

Det synes Caroline er rart, at han gør. Det virker, som om det forventes, at alle i personalegruppen står for noget, men det står ikke skrevet nogen steder. Det synes Caroline er lidt underligt, og hun er i tvivl om, om det er en regel, de har.

Da Caroline går hjem, føler hun virkelig, at hun har oplevet meget den dag.

Fra <<https://gf1omsorg.ibog.gyldendal.dk/index.php?id=256#c766>>

Spørgsmål til cases

Beskriv kulturen i virksomheden, som præsenteres i casen. Du skal bruge så mange begreber fra grundteksten som muligt.

Giv dit bud på, hvordan Carolines eller Freis praktikforløb bliver, og hvilke opgaver de skal løse. Er der noget, de kan blive bedre til? Hvad lærer de af nye ting?

Find på eksempler, hvor enten Caroline eller Frei oplever uformelle og formelle normer.

Find på et eksempel, hvor hygiejne kommer i spil.

Find på et eksempel, hvor kommunikation og personlig fremtræden kommer i spil.

Opdig et etisk dilemma, som enten Caroline eller Frei oplever i deres oplæring, og som de skal tage stilling til.

Forberedelse til besøg hos praksis (virksomhedsforlagt undervisning)

Dansk:

Eleverne skal inden deres besøg i praksis arbejde med deres kendskab til målgrupperne for besøget samt hvordan de møder praksis i de to dage med virksomhedsforlagt undervisning.

Dag 1: Arbejde med elevernes forforståelse

Vi tager dels udgangspunkt i deres egne erfaringer på området, dels introduceres de til begreber og aktiviteter som de vil møde ved deres besøg. Det sker ved at arbejde med de to temaer 1) Leg og læring, 2) Livshistorier

1) Leg og læring

Eleverne sidder i grupper af fire og brainstormer under overskriften "leg som da jeg var barn" og kommer på de lege som de husker fra barndommen. Efterfølgende tager de en runde i gruppen, hvor de hver især udvælger og fortæller om en leg, eller en særlig episode i forbindelse med en leg, som de husker. De noterer legene i overskriftsform og prøver derefter i fællesskab at snakke om, om de forskellige lege mon vil passe til aldersgruppen de skal ud og besøge.

Fælles på klassen præsenteres eleverne for hvordan børn typisk leger i forskellige aldersgrupper og hvilke lege børn leger, og hvad/hvordan leg påvirker og understøtter børns udvikling (OBS: Her er det nødvendigt at holde sig for øje at dansklæreren ikke nødvendigvis har det faglige kendskab og den faglige viden for at kunne introducere til leg på et mere overordnet niveau. Ideelt set har eleverne dagen forinden haft erhvervsrettet fag, hvor de er blevet introduceret til "leg og aktiviteter", "barnets bog", "rehabilitering" og "livshistorie")

Dernæst tager eleverne på klassen en snak om hvad man kan have som opmærksomhedspunkter, når de kommer ud på besøg i daginstitutionen. Opmærksomhedspunkterne kunne eksempelvis være:

- 1) Hvor mange børn leger sammen?
- 2) Indgår der nogen form for rolleleg mellem børnene?
- 3) Leger børnene selv eller er der voksne med i deres leg?
- 4) Er børnene fysisk aktive eller er det en mere stillesiddende aktivitet?

Efter endt snak på klassen præsenteres eleverne for den næste opgave. De stifter bekendtskab med "den instruerende tekst" som tekst og skal derefter gå tilbage i deres gruppe og vælge én af legene de noterede i overskriftsform og i fællesskab nedskrive den som instruerende tekst.

Når hver gruppe har en nedskrevet leg, fordeles de blandt grupperne så hver gruppe har en ny leg. Grupperne skal afprøve deres nye leg ud fra den beskrivelse de har modtaget. Lad hver gruppe afprøve to-tre lege.

Der samles op fælles på klassen med fokus på hvad der fungerede, når man modtager en skriftlig instruktion og hvad man som gruppe gerne ville gøre anderledes næste gang. Desuden snakker klassen om, fra et deduktivt udgangspunkt, hvad forskellen er på mundtlig og skriftlig instruktion og hvilke fordele og ulemper der er ved begge former for instruktion.

2) "Barnets bog" og "livshistorie"

Eleverne får ca. fem minutter til at skimme igennem, hvad de har af materiale fra dagen om "barnets bog" og "livshistorie".

Fælles på klassen tager elever og lærer en (repeterende) snak om hvad barnets bog og livshistorier er og hvordan de anvendes i praksis og hos børns/ borgeres pårørende.

Efter endt repetition skal eleverne nu individuelt skabe deres egen livshistorie. Eleverne opfordres til at arbejde multimodalt med denne øvelse.

Der afsættes god tid til denne øvelse, som afsluttes med en mundtlig præsentation i mindre grupper. Det kan eventuelt være i de grupper som de skrev den instruerende tekst i.

Dag 2: Kommunikation

Denne dag er der fokus på kommunikation, både set ud fra et danskfagligt perspektiv og et praksisnært perspektiv.

Danskfagligt introduceres elever til **intern** og **ekstern kommunikation** og i fællesskab giver klassen deres umiddelbare bud på hvad der menes med henholdsvis intern- og ekstern kommunikation. Derefter præsenteres klassen for kommunikationsmodellen.

Eleverne bliver dernæst kort præsenteret for modellen "**De 3 P'er**" i forhold til at have fokus på sproget i praksis.

De skal i mindre grupper, eventuelt to-og-to, snakke frit i forhold til hvad de forbinder med henholdsvis **Professionelt, Privat og Personligt** sprogbrug. Hvornår anvender man de tre? Har de selv erfaring med at der er forskel i måden de kommunikerer på?

Fælles mundtlig opsamling på klassen.

I mindre grupper skal eleverne nu arbejde med at analysere forskellige kommunikationssituationer. Der er taget udgangspunkt i eksemplerne fra euddansk.munksgaard.dk:

<https://euddansk.munksgaard.dk/grundforloeb-1/kommunikation/professionel-kommunikation/kapitler/ogaver-d>

Andre eksempler kan sagtens anvendes.

Opsamling finder i første omgang sted ved at grupperne sætter sig sammen to-og-to og fortæller hinanden, hvordan de har løst opgaven. Derefter samles der op fælles på klassen og centrale pointer noteres på tavlen.

Det næste eleverne skal få blik for er **Aktiv lytning** og underviseren introducerer til de tre forskellige lytteniveauer: **Indre-**, **Fokuseret-** og **Global lytning** samt for **anerkendende kommunikation** og i fællesskab på klassen skal de komme med eksempler på hvor de oplever anerkendende kommunikation eller mangel på samme.

Opgaver angående lytteniveauer og anerkendende kommunikation er ligeledes hentet fra euddansk.munksgaard.dk: <https://euddansk.munksgaard.dk/grundforloeb-1/kommunikation/at-lytte-og-tale/kapitler/opgaver-niveau-f-og-e>

Eleverne arbejder selv med den første og anden opgave. I opgave to bør spørgsmålene være rettet mod henholdsvis pau- og sosu- besøget. I tredje opgave arbejder eleverne sammen med en klassekammerat og i den fjerde opgave arbejder eleverne sammen i grupper af tre personer.

Efter endt gruppearbejde samler klassen op i fællesskab med fokus på forskellen på åbne og lukkede spørgsmål og hvornår det er hensigtsmæssigt at anvende denne ene eller den anden form for spørgsmål. Desuden samles der op på kropssprogets betydning i kommunikationen og de væsentligste pointer noteres på tavlen.

Kontakten til praksis:

Eleverne skal nu individuelt sidde og forberede den første kontakt til praksis. Det kan enten være ved at skrive teksten til en sms eller forberede den første mundtlige kontakt til praksis. De skal gøre sig overvejelser om hvor meget og hvor lidt de vil skrive/ sige og hvad der vil være relevant at spørge nærmere ind til på baggrund af den information de har fået om stedet for den virksomhedsforlagte undervisning.

Efter passende tid går eleverne sammen i mindre gruppe og fortæller for hinanden hvilke overvejelser de har gjort sig og eventuelt læser teksten til deres sms op for hinanden.

I gruppen skal de på baggrund af deres sms-tekster eller overvejelser ved et opkald opføre "kontakten til virksomhedsforlagt undervisning". Det vil sige, at de laver et lille "skuespil", hvor de hver især øver at være henholdsvis eleven og den ansvarlige for elevbesøget. En tredje og evt. fjerde person er observatører med fokus på kropssprog, lytteniveauer og anerkendende kommunikation. Eleverne skifter løbende roller, så alle prøver alle roller.

Klassen samler op i plenum og får de vigtigste pointer noteret og eventuelt fremfører et par grupper deres skuespil for resten af klassen.

Afhængig af hvor langt eleverne kom i gruppearbejder, får de derefter tid individuelt til at færdiggøre sms'en / den indledende kontakt til stedet for deres praksisbesøg og derefter har de afslutningsvis tid til at snakke om hvad der er godt at spørge om og spørge ind til i deres virksomhedsforlagte undervisning.

Forberedelse til besøg hos praksis (virksomhedsforlagt undervisning) Erhvervsfag:

I forbindelse med elevernes besøg i praksis og efterbearbejdning tages udgangspunkt i nogle af de emner/oplæg, eleverne har været igennem på skolen.

Intro til besøg i praksis

I formidlingen af disse spørgsmål skal der henvises til en fænomenologisk tilgang - hvad så, hørte, følte, lugtede du? Hvilken stemning mærkede du?

Besøg i praksis – PAU

Formål med besøget er at du får indsigt i:

Hverdagen (dagligdagens rutiner og praktiske gøremål)

Hvilke roller, opgaver og ansvar man har som pædagogisk assistent

Hvordan leg eller aktiviteter mellem børn eller mellem børn og personale forløber – hvilke lege leger børnene?

Besøg i praksis – SSA/SSH

Formål med besøget er at du får indsigt i:

Hverdagen (dagligdagens rutiner og praktiske gøremål)

Hvilke roller, opgaver og ansvar man har som SSA/SSH

Hvordan personalet arbejder med borgernes livshistorie

Hvordan personalet støtter borgeren i at gøre mest muligt selv, eller om personalet gør det for dem?

Praktiske forberedelser til praksisbesøgene:

Du skal OPLEVE, og du skal også kunne huske dine oplevelser.

OBSERVATIONSTEKNIK:

Denne gang skal du være ”den nysgerrige flue på væggen”. Det betyder, at du skal:

1. Være nysgerrig
2. Være interesseret
3. Spørge rigtig meget
4. Bruge dine sanser: Dufte, lyde, lys/mørke, indenfor/udenfor

SPØRGETEKNIK:

1. Åbne spørgsmål = hv-spørgsmål: Hvordan, hvornår, hvorfor, hvem, hvor?
2. Lukkede spørgsmål = hvis du vil have et enkelt/meget konkret svar

Brug din mobil:

1. Her har du gemt dine spørgsmål du har forberedt
2. Brug den til dine notater
3. Brug den til, at tage fotos. Du må IKKE tage fotos med mennesker på!!

Din forberedelse inden praksisbesøgene:

1. Du får oplysningerne om dine vejledere af din underviser
2. Du skal forberede dig på, at du skal tage kontakt til din vejleder på begge praksisbesøgsstederne.
3. Du skal ringe, så find et roligt sted for en telefonsamtale. Din underviser hjælper gerne.
4. Du skal have papir og blyant klar/tage noter under telefonsamtalen. F.eks. notere, hvornår I skal mødes, hvor I skal mødes, skal du have madpakke/drikke med, særlig påklædning, herunder udetøj.
5. Du skal forberede, hvordan du kommer hen til praksisstederne. Kan du cykle? Tage bussen? Hvor lang tid tager transporten?

HVORDAN SKAL DU OPFØRE DIG UDE PÅ PRAKSISSTEDERNE?

1. Du skal forberede din påklædning = Hvad skal jeg have på? = PASSENDE PÅKLÆDNING
2. Kropsudsmykning skal tilpasses: Tage piercinger ud, tage smykker af, fjerne neglepåsætninger.
3. Du skal være opmærksom på dit sprog, så du tilpasser, hvordan man taler/tiltaler ude på dine praksissteder.

Nedenstående er observationspunkter eleverne skal have med ud i praksis.

Observationerne gennemgås på holdet efter endt praksisbesøg.

Hvad gør de professionelle? (relateret til leg, fortællinger, og rehabilitering). Hvilke eksempler har eleverne set på det? Tal med den professionelle, du følges med, om det.

Beskriv hvordan du ser og oplever, at personalet [... f.eks. arbejder rehabiliterende, og har fokus på leg med børnene]

Hvordan var det at komme ind i hjemmet/institutionen første gang? (sansninger)

Vær opmærksom på, hvordan de professionelle kommunikerer med børnene og de ældre.

Opgaver efter praksisbesøg

Elevernes efterbearbejdelse tager udgangspunkt i deres oplevelser med fagligt afsæt i de emner, de har været inde på tidligere (hygiejne, arbejdsmiljø etc.). De temaer arbejdes der ligeledes i nogle efterfølgende forløb.

Dokumentation og evaluering af praksisbesøg

Hvad har indholdet været i de dage du var i praksis

Dag 1?

Dag 2?

Hvad har det gjort ved dig i forhold til dit kommende uddannelsesvalg? Her skal du uddybe dine tanker

Hvad undrede dig? Her skal du skrive mindst 2 ting der undrede dig.

Hvordan var kommunikationen i forhold til den teori du har lært? Kom med mindst 2 eksempler

Hvad tænker du nu om

Tavshedspligt?

Påklædning?

Smitteveje?

Håndhygiejne?

Hvordan oplevede du arbejdsmiljøet?

Fysiske rammer

Psykiske påvirkninger

Opsamling ifm. temaer

Walk and talk 2X2 hvor de snakker om deres oplevelser fra praktikbesøget (de skal have to post-it klar, der skal hænges op på tavlen)

Opsamle deres erfaringer/observationer i plenum via posi-it

Vælg et af de tre temaer (leg, fortællinger, rehabilitering) og lav en tegneserie på Studietube

Tegneserien fremlægges til resten af holdet – evt. i cafegrupper

